

ANDREA ZLATAR VIOLIĆ ministrica kulture

'Ne pristajem da umjetnici završe na cesti'

U zadnjoj godini mandata ministrica kulture Andrea Zlatar Violać ima još mnogo posla, ali i rezultata koji odskoču u kriznim vremenima. Kultura nije gotovo nikada bila važna, toliko da je lako živjela, guralo se je u stranu, jer nije bila u razmišljanjima od državnog značenja, a to uvijek znači borbu da bi se uspjelo

Piše: **Liljana JAZBINŠEK**
Snimke: **PIXSELL**

■ **Izdvajanje za kulturu je malo povećano u zadnjoj godini ovog mandata, pomaže li to išta?**

„Rebalansom proračuna za prošlu godinu sredstva Ministarstva kulture povećana su za 23.100.000 kuna, što je otprilike 0,52 posto proračuna. Ta su sredstva namjenski raspoređena za isplatu plaća, djelatnost HINA-e, poticanje audiovizualnog stvaralaštva i sanaciju šteta od poplava. Proračun za 2015., uvećan je za dodatnih 20 milijuna kuna koji će se usmjeriti investicijski na dovršenje projekata od nacionalne važnosti; postav u Sinju uz 300-obljetnicu Sinjske alke, postav Kninskog muzeja uz obljetnicu 20 godina od „Oluje“ i dovršenje postava Muzeja vučedolske kultu-

re. Kulturni i kreativni sektor može jako mnogo doprinijeti pametnom, održivom i uključivom rastu društva i potaći društvene i ekonomske inovacije. U strategiji Europa 2020., naglašena je uloga kulture u ostvarenju strateških i razvojnih ciljeva pa bi u Hrvatskoj trebalo osvjestiti činjenicu da kultura nije trošak, već ulaganje u nova radna mjesta i doprinos gospodarskom razvoju. Proračun za kulturu je 867.953.039 kuna, uz dodatnih 58.000.000 kuna iz sredstava EU, omogućiti će financiranje mnogih projekata.

„POLITIČKI
KONTEKST
RAZGOVORA
U KULTURI
KOD NAS JE NA
VRLO NISKOJ
RAZINI“

■ **Spas su kulturi u Hrvatskoj europski fondovi?**

„Europski su fondovi iznimno važni za ostvarivanje velikih projekata i ciljeva. Prvenstveno se radi o revitalizaciji kulturne baštine s razvojnim potencijalima turizma, gospodarstva i samog društva. Iz sredstava EU Fonda za regionalni razvoj (ERDF), Europskog socijalnog fonda (ESF) i Kohezijskog fonda (CF), Hrvatskoj će do 2020. biti dostupno oko 8,5 milijardi eura, a dio je tih sredstava za kulturu. U suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja i europskih fondova, nakon izrade plana upravljanja, raspisuju se Javni pozivi za dodjelu bespovratnih sredstava. Dva projekta

“Kultura nikada nije bila niti jednoj politici toliko važna, da je mogla lagano preživjeti, već je se guralo u stranu. A to je uvijek bila borba za golo preživljavanje da bi kao takva opstala”.

od nacionalne važnosti, Arheološki park Vučedol i kompleks Rikard Benčić u Rijeci, realizirat će se sredstvima europskih fondova. Iz strukturnih se fondova financira i razvoj velikih programa koji će doprinijeti živom i alternativnoj kulturi, kao što su Ruksak (pun) kulture za mlade i Ruksak (pun) kulture 54+.

■ **Stalno se ističe da je sport promocija za zemlju, a iako se kulturu pri tome zanemaruje, stvarnost je sasvim drugačija. Apoksiomen je ‘pokorio’ svijet, a Sviličićev je film primjerice otvorio vrata posvuda. Suradnja s Francuskom, čija je ovo kulturna godina u Hrvatskoj, a nakon našeg gostovanja kod njih, velik je uspjeh za malu zemlju koja ima sjajnu kulturu, tradiciju i baštinu.**

„Zapaženost hrvatske kulture u Europi i svijetu, nagrade koje osvajaju hrvatski filmovi na raznim festivalima, prevođenje hrvatskih autora na strane jezike pa i spomenuti „Apoksiomen“ kojeg je samo na festivalu „Croatie, la

voici“! U Francuskoj 2013. vidjelo 2,5 milijuna posjetitelja, vidljivi su rezultat nevidljivoga rada Ministarstva, HAVC-a, Zaklade Hrvatska kuća koja je utemeljena upravo radi kontinuiranog predstavljanja hrvatske kulture u inozemstvu.

U suradnji s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo će realizirati Festival Francuske u Hrvatskoj Renedez-vous, od svibnja do rujna ove godine, program u kome sudjeluje više od četrdeset institucija iz svih sektora.

■ **Sukobi u kulturnom miljeu su smireni, što je važno, ali ostala su različita mišljenja koja potiču iznalaženje najboljih rješenja ...**

„Različita su mišljenja u kulturi i poželjna i normalna. Ministarstvo se zalaže za provođenje zakonskih propisa i kontinuirano unapređivanje kvalitete kulturnog života. Ako se netko ne slaže s pojedinim odlukama, i nudi bolje rješenje u pojedinim situacijama koje su se morale rješavati, uvijek ima načina na koji svoje primjedbe može argumentirati.

No, najčešće nije tako jer je politički kontekst razgovora u kulturi kod nas na vrlo niskoj razini. Kritika i sukoba u kulturi uvijek će biti, ali je činjenica da su se uprave u pojedinim kazališnim kućama ustabilile, da provođenje kulturnih programa pokazuje kontinuitet i da kulturna strategija ne samo da postoji, nego se provodi.

■ **Što ste željeli napraviti i uspjeli ste, a što još treba napraviti u zadnjoj godini ovog mandata?**

„Prioriteti Ministarstva jesu veliki nacionalni projekti muzeja i u realizaciji su. U ovoj godini planiramo donošenje Strategije hrvatskog knjižničarstva čiji je Nacrt prošao javnu raspravu. Radi se Nacrt prijedloga Zakona o knjižnicama koji je u postupku stručne rasprave, Nacrt prijedloga Zakona o upravljanju javnim ustanovama u kulturi, Nacrt prijedloga Zakona o amaterskoj djelatnosti te Nacrt prijedloga Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Ministarstvo je pripremlilo prijedlog Zakon o muzejima i planira ga donijeti u prvom kvartalu ove godine. Radit ćemo i na restrukturiranju načina financiranja neprofitnih medija, na drugačijoj vrsti potpore izdavačkoj djelatnosti koja bi se realizirala kroz tri linije kreditiranja u suradnji s HAVOR-om. Očekuje nas i daljnje provođenje inicijative Europska prijestolnica kulture.

Ono sa čime nisam zadovoljna i nije se postiglo ono što sam željela, status je umjetnika. Ne pristajem da se umjetnike izruči tržištu i da završe na cesti. Mora se iznaći način, da nakon duže ili kraće karijere u baletu, operi, orkestru, ostanu raditi nešto drugo, nika-ko da ih se više ne treba jer imaju dragocjeno iskustvo.